

ONDERTEKEND AFSCHRIFT toegezonden overeenkomstig
artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek
VRIJ van EXPEDITIERECHT : art. 280, 2°. W. Reg. 160

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.13.0529.N

**GEWESTELIJK STEDEBOUWKUNDIG INSPECTEUR VOOR HET
GRONGEBIED VAN DE PROVINCIE VLAAMS-BRABANT**, met kantoor te
3000 Leuven, Diestsepoort 6, bus 93,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie,
met kantoor te 1000 Brussel, Quatre Brasstraat 6, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

, wonende te

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Brussel
van 14 mei 2012.

Advocaat-generaal Christian Vandewal heeft op 13 april 2015 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Alain Smetryns heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Christian Vandewal heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest gehecht is, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Tweede onderdeel

1. Artikel 99, § 1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening bepaalt dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning mag bouwen, op een grond één of meer vaste inrichtingen plaatsen, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk afbreken, herbouwen, verbouwen of uitbreiden, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken.

Werken, handelingen of wijzigingen die worden uitgevoerd in strijd met deze bepaling worden strafrechtelijk beteugeld op grond van artikel 146 van voormeld decreet.

Krachtens artikel 149, § 1, eerste lid, van het decreet beveelt de rechtbank, naast deze straf, op vordering van de stedenbouwkundige inspecteur of van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente op wier grondgebied de werken, handelingen of wijzigingen, bedoeld in artikel 146, werden uitgevoerd, de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen.

Krachtens artikel 149, § 1, vijfde lid, van het decreet bepaalt de rechtbank voor de uitvoering van de herstelmaatregelen een termijn die één jaar niet mag overschrijden en na het verstrijken van deze termijn van uitvoering, op vordering van de

stedenbouwkundige inspecteur of van het college van burgemeester of schepenen, een dwangsom per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel.

Uit artikel 158 van het decreet volgt ten slotte dat de overtreder in het kader van een vergelijk met de stedenbouwkundige inspecteur een regularisatievergunning kan aanvragen.

Artikel 1385^{quater} Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de dwangsom, eenmaal verbeurd, ten volle toekomt aan de partij die de veroordeling heeft verkregen. Deze partij kan de dwangsom ten uitvoer leggen krachtens de titel waarbij zij is vastgesteld.

2. De titel waarbij een herstelmaatregel werd bevolen onder verbeurte van een dwangsom wegens de wederrechtelijke uitvoering van werken blijft actueel zolang de voorwaarden van een later afgeleverde regularisatievergunning niet zijn nagekomen en de uitgevoerde werken niet volledig overeenkomen met de werken waarvoor deze regularisatievergunning werd afgeleverd.

3. De appelrechters stellen vast dat:

- de verweerder bij vonnis uitgesproken door de correctionele rechtbank te Leuven op 17 april 2000 werd veroordeeld tot herstel van de plaats in de vorige staat door afbraak van de daar wederrechtelijk opgerichte constructies, namelijk de garage en de uitbouw, en dit binnen de 12 maanden nadat het vonnis kracht van gewijsde gekregen heeft;
- op grond van dit vonnis, bij gebreke aan de uitvoering van de herstelmaatregelen binnen de gestelde termijn, een dwangsom zal verbeuren;
- de verweerder op 22 november 2002 een vergunning bekwam om de garage toch te bouwen met als voorwaarde dat de verbinding tussen de garage en de woning, zoals aangeduid op het plan, afgebroken wordt binnen de zes maanden na afgifte van deze vergunning;
- op 16 september 2003 werd vastgesteld dat de afbraak van de verbinding tussen de garage en de woning slechts gedeeltelijk werd uitgevoerd;
- op 22 juni 2010 werd vastgesteld dat nog geen volledig einde was gesteld aan de wederrechtelijke situatie ingevolge een bouw misdrijf.

De appelrechters oordelen vervolgens dat:

- het terecht is dat de verweerder zich verzet tegen alle uitvoeringsmaatregelen die betrekking hebben op de invordering van dwangsommen in de mate dat deze gestoeld zijn op een beweerde niet-uitvoering van een later afgeleverde regularisatievergunning waarvoor het correctioneel vonnis van 17 april 2000 geen titel uitmaakt;
- indien de eiser een dwangsom wenst te verbeuren voor het niet-naleven van de voorwaarde van de regularisatievergunning, hij hiervoor eerst een titel dient te bekomen en deze titel *hic et nunc* niet bestaat;
- het verzet van de verweerder tegen de door de eiser genomen uitvoeringsmaatregelen gegrond is;
- in de mate dat de verweerder onder voorbehoud van alle rechten reeds dwangsommen heeft betaald, zijn aanspraak op terugvordering evenzo gegrond is.

4. Door aldus te oordelen dat geen dwangsom kan verbeuren krachtens het vonnis van de correctionele rechtbank van 17 april 2000, na te hebben vastgesteld dat de voorwaarde van de regularisatievergunning niet werd nagekomen en de uitgevoerde werken niet volledig overeenkomen met de werken waarvoor deze regularisatievergunning werd afgeleverd, verantwoorden de appelrechters hun beslissing niet naar recht.

Het onderdeel is gegrond.

Overige grieven

5. De overige grieven kunnen niet leiden tot ruimere cassatie.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest, behoudens in zoverre het arrest het hoger beroep ontvankelijk verklaart.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent over aan de feitenrechter.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen.

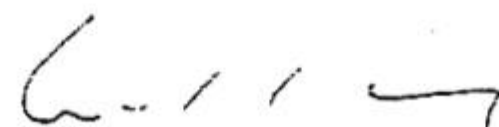
Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit afdelingsvoorzitter Albert Fettweis, als voorzitter, afdelingsvoorzitter Beatrijs Deconinck, en de raadsheren Alain Smetryns, Bart Wylleman en Koenraad Moens, en in openbare rechtszitting van 10 september 2015 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Albert Fettweis, in aanwezigheid van advocaat-generaal Christian Vandewal, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

K. Vanden Bossche

K. Moens

B. Wylleman

A. Smetryns

B. Deconinck

A. Fettweis